

ВИЩИЙ АДМІНІСТРАТИВНИЙ СУД УКРАЇНИ

У Х В А Л А

І М Е Н Е М У К Р А Ї Н И

06 квітня 2016 року
Київ

К/800/35802/14

м.

**Колегія суддів Вищого адміністративного суду України у
складі Приходько І.В. Бухтіярової І.О. Костенка М.І.**

при секретарі судового засідання Бовкуні В.В.

за участю представників сторін: від позивача - Полинько О.А.,

від відповідача - Ткач С.С.,

розглянувши у відкритому судовому засіданні

**касаційну скаргу Державної податкової інспекції у Солом'янському районі
Головного управління Міндоходів у м. Києві**

на постанову Окружного адміністративного суду міста Києва від 11.02.2014 р.

та ухвалу Київського апеляційного адміністративного суду від 26.06.2014 р.

у справі № 826/193/14

**за позовом товариства з обмеженою відповідальністю «Компанія з управління
активами та адміністрування пенсійних фондів «Українські фонди»**

**до Державної податкової інспекції у Солом'янському районі Головного
управління Міндоходів у м. Києві**

про визнання протиправним та скасування податкового повідомлення-рішення,

-

ВСТАНОВИЛА:

У січні 2014 року товариство з обмеженою відповідальністю «Компанія з управління активами та адміністрування пенсійних фондів «Українські фонди» (далі - позивач, ТОВ «КУА АПФ «Українські фонди») звернулось до Окружного адміністративного суду міста Києва з позовом до Державної податкової інспекції у Солом'янському районі Головного управління Міндоходів у м. Києві (далі - відповідач, ДПІ у Солом'янському районі ГУ Міндоходів у м. Києві), в якому просило суд визнати протиправним та скасувати податкове повідомлення-рішення від 27.11.2013 р. № 0000232202.

Постановою Окружного адміністративного суду міста Києва від 11.02.2014 р., яка залишена без змін ухвалою Київського апеляційного адміністративного суду від 26.06.2014 р., позов задоволено повністю: визнано протиправним та скасовано податкове повідомлення-рішення ДПІ у Солом'янському районі ГУ Міндоходів у м. Києві від 27.11.2013 р. № 0000232202; вирішено питання про судові витрати.

Не погоджуючись із прийнятими рішеннями судів першої та апеляційної інстанцій відповідач звернувся до Вищого адміністративного суду України з касаційною скаргою, в якій, з посиланням на порушення судами норм матеріального та процесуального права, просив скасувати постанову Окружного адміністративного суду міста Києва від 11.02.2014 р. та ухвалу Київського апеляційного адміністративного суду від 26.06.2014 р. і прийняти нове рішення, яким у задоволенні позову відмовити повністю.

Позивач в судовому засіданні проти доводів касаційної скарги заперечував, вважає оскаржувані судові рішення законними, обґрунтованими та прийнятими у відповідності до норм діючого законодавства, а тому просив суд касаційну скаргу податкового органу залишити без задоволення, рішення судів першої та апеляційної інстанцій залишити без змін.

Заслухавши доповідь судді-доповідача, дослідивши матеріали справи, розглянувши та обговоривши доводи касаційної скарги, перевіривши правильність застосування судами попередніх інстанцій норм матеріального та процесуального права, колегія суддів приходить до висновку, що касаційна скарга не підлягає задоволенню з наступних підстав.

Судами попередніх інстанцій встановлено, що в період з 24.09.2013 р. по 04.11.2013 р., на підставі направлень від 24.09.2013 р. № 428/26-58-22-02, № 427/26-58-22-02, № 430/26-58-17-02, № 429/26-58-22-06, підпункту 75.1.2 пункту 75.1 статті 75, пунктів 77.1, 77.4 статті 77 Податкового кодексу України та відповідно до плану-графіка проведення документальних перевірок суб'єктів господарювання, посадовими особами ДПІ у Солом'янському районі ГУ Міндоходів у м. Києві була проведена документальна планова виїзна перевірка ТОВ «КУА АПФ «Українські фонди» з питань дотримання вимог податкового, валютного та іншого законодавства за період з 01.10.2011 р. по 31.12.2012 р., за

результатами якої складено акт від 11.11.2013 р. № 2234/26-58-22-02-18/34690716 та зроблено висновок про порушення позивачем вимог пункту [135.1](#) статті [135 Податкового кодексу України](#), в результаті чого занижено податок на прибуток підприємства на загальну суму 1 155 645 грн.

На підставі вказаного акту перевірки, відповідачем було винесене податкове повідомлення-рішення від 27.11.2013 р. № 0000232202, яким позивачу збільшено суму грошового зобов'язання з податку на прибуток приватних підприємств у загальному розмірі 1 733 468 грн., з яких 1 155 645 грн. - за основним платежем та 577 823 грн. - за штрафними (фінансовими) санкціями (штрафами).

Вирішуючи спір по суті та задовольняючи позовні вимоги суди першої та апеляційної інстанцій виходили з наступних мотивів.

Як вбачається з акту 11.11.2013 р. № 2234/26-58-22-02-18/34690716 та слідує з матеріалів справи, в період, що перевірявся, позивач здійснював управління активами ПНВІФЗТ «Український хлібний проект», на підставі установчих документів даного фонду. В період 2011-2012 років позивачем придбавались векселі українських емітентів. Придбання таких векселів здійснювалось на підставі рішень, прийнятих на засіданнях Наглядової ради ТОВ «КУА АПФ «Українські фонди», оформлених відповідними протоколами, з подальшим укладанням договорів купівлі-продажу цінних паперів.

В подальшому частину придбаних простих векселів, в грудні 2012 року, позивачем було реалізовано ЗАТ «Холдинг ТІС».

Згідно [статті 3 Закону України «Про інститути спільного інвестування»](#) (пайові та корпоративні інвестиційні фонди): - інститути спільного інвестування (ІСІ) - це інвестиційні фонди, в яких акумулюються кошти інвесторів для подальшого отримання прибутку через вкладення їх у цінні папери, корпоративні права, нерухомість та інші активи; - пайові інвестиційні фонди (ПІФ) - це активи, що належать інвесторам на правах спільної часткової власності та перебувають в управлінні компанії з управління активами (КУА) і обліковуються окремо від результатів її господарської діяльності; - пайовий інвестиційний фонд - не є юридичною особою, створюється КУА шляхом продажу (розміщення) інвесторам випущених нею інвестиційних сертифікатів Фонду; при підписанні договорів купівлі або продажу активів фонду, КУА діє від свого імені, але за рахунок та в інтересах ІСІ; КУА веде облік результатів діяльності фонду окремо від власної господарської діяльності та інших ІСІ; - компанія з управління активами (КУА) - це юридична особа, яка здійснює професійну діяльність з управління активами ІСІ на підставі ліцензії, яку видає Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. КУА здійснює управління активами ІСІ після надходження грошових коштів на рахунок ІСІ, спрямовує їх на придбання активів для формування структури портфелю даного ІСІ. КУА здійснює управління активами ІСІ за винагороду, розмір якої встановлюється відповідно до регламенту фонду.

Як встановлено судами попередніх інстанцій, відповідно до установчих документів, а також згідно з вимогами чинного законодавства, ПНВІФЗТ «Український хлібний проект», є венчурним фондом.

Згідно частини п'ятої [статті 34 Закону України «Про інститути спільного інвестування»](#) (пайові та корпоративні інвестиційні фонди), до складу активів венчурного фонду можуть входити боргові зобов'язання. Такі зобов'язання можуть бути оформлені векселями, заставними, договорами позики та в інший спосіб, не заборонений законодавством України. Позики за рахунок коштів венчурного фонду можуть надаватися тільки юридичним особам, учасником яких є такий венчурний фонд.

Вказана правова норма також передбачена пунктом 3 Розділу IV Положення про склад та структуру активів інституту спільного інвестування, затвердженого рішенням НКЦПФР від 11.01.2002 р. № 12 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02.10.2009 р. за № 926/16942.

Пунктом 1.21 розділу V Положення про особливості здійснення діяльності з управління активами інституційних інвесторів, затвердженого рішенням НКЦПФР від 02.11.2006 р. № 1227 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.11.2006 р. за № 1252/13126, також передбачено дозвіл на придбання векселів, за рахунок активів венчурного фонду.

З урахуванням викладеного, суди попередніх інстанцій зазначили, що вищевказані векселі є активами фонду, оскільки були придбані в процесі діяльності зі спільного інвестування за рахунок активів ПНВІФЗТ «Український хлібний проект», зокрема - сформовані за рахунок коштів, залучених від інвесторів, доходів минулих періодів від проведення операцій з активами, доходів минулих періодів, що нараховані за активами фонду.

Відповідно до пункту [135.1](#) статті [135 Податкового кодексу України](#) доходи, що враховуються при обчисленні об'єкта оподаткування, включаються до доходів звітного періоду за датою, визначеною відповідно до статті 137, на підставі документів, зазначених у пункті 135.2 цієї статті, та складаються з доходу від операційної діяльності, який визначається відповідно до пункту 135.4 цієї статті та інших доходів, які визначаються відповідно до пункту 135.5 цієї статті, за винятком доходів, визначених у пункті 135.3 цієї статті та у [статті 136 цього Кодексу](#).

Згідно підпункту 136.1.9 пункту [136.1](#) статті [136 Податкового кодексу України](#), для визначення об'єкта оподаткування не враховуються доходи суми коштів спільного інвестування, а саме коштів, залучених від інвесторів спільного інвестування, доходи від проведення операцій з активами таких інститутів та доходи, нараховані за активами зазначених інститутів, а також кошти, залучені від власників сертифікатів фондів операцій з нерухомістю, доходи від проведення операцій з активами фондів операцій з нерухомістю та доходи,

нараховані за активами фондів операцій з нерухомістю, створених відповідно до закону.

Як вбачається з акту перевірки, перевіряючими зазначено, що векселі, по яким здійснювалися операції не є активом ПНВІФЗТ «Український хлібний проект». Кошти, отримані від інвесторів ПНВІФЗТ «Український хлібний проект», спрямовані на проведення операцій, за якими не отриманий прибуток, є доходом ТОВ «КУА АПФ «Українські фонди».

Разом з тим, відповідно до статті 22 Закону України «Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди), пайовий інвестиційний фонд - це активи, що належать інвесторам на праві спільної часткової власності, перебувають в управлінні компанії з управління активами та обліковуються останньою окремо від результатів її господарської діяльності. Пайовий інвестиційний фонд не є юридичною особою.

Згідно пункту 3 частини першої [статті 30 Закону України «Про інститути спільного інвестування \(пайові та корпоративні інвестиційні фонди\)»](#), компанія з управління активами під час провадження діяльності з управління активами ІСІ не має права здійснювати за власні кошти операції з активами ІСІ, якими вона управляє.

Як встановлено судами попередніх інстанцій, під час провадження своєї діяльності, всі операції здійснюються не ПНВІФЗТ «Український хлібний проект», а компанією, яка управляє його активами, - ТОВ «КУА АПФ «Українські фонди». Тобто, будь-які договори, угоди, тощо укладаються ТОВ «КУА АПФ «Українські фонди», яка при укладенні таких договорів діє в інтересах, від імені та за рахунок коштів ПНВІФЗТ «Український хлібний проект». По всіх операціях і результатах діяльності ПНВІФЗТ «Український хлібний проект» бухгалтерський та податковий облік ведеться окремо. Такий облік веде ТОВ «КУА АПФ «Українські фонди» (окремо від обліку операцій та результатів своєї господарської діяльності).

При цьому, встановлено, що зазначені векселі були придбані за рахунок активів ПНВІФЗТ «Український хлібний проект», а саме: сформовані за рахунок коштів, залучених від інвесторів, доходів минулих періодів від проведення операцій з активами, доходів минулих періодів, що нараховані за активами фонду.

За таких обставин, збитки, отримані ПНВІФЗТ «Український хлібний проект» не є доходом ТОВ «КУА АПФ «Українські фонди».

Виходячи з вищезазначеного та з урахуванням вимог частини третьої статті [2](#), частини другої статті [71 Кодексу адміністративного судочинства України](#), колегія суддів касаційної інстанції погоджується з висновками судів попередніх інстанцій щодо наявності підстав для задоволення позовних вимог.

Відповідно до частини першої [статті 224 Кодексу адміністративного судочинства України](#) суд касаційної інстанції залишає касаційну скаргу без задоволення, а судові рішення - без змін, якщо визнає, що суди першої та апеляційної інстанцій не допустили порушень норм матеріального і процесуального права при ухваленні судових рішень чи вчиненні процесуальних дій.

В свою чергу, доводи касаційної скарги не знайшли свого підтвердження та не дають підстав вважати, що при прийнятті оскаржуваних рішень, судами першої та апеляційної інстанцій було порушено норми матеріального та процесуального права.

Враховуючи викладене, постанова окружного суду та ухвала суду апеляційної інстанції підлягають залишенню без змін.

На підставі викладеного, керуючись статтями [160, 167, 220, 221, 223, 224, 230, 231, 254 Кодексу адміністративного судочинства України](#), колегія суддів, -

У Х В А Л И Л А:

Касаційну скаргу Державної податкової інспекції у Солом'янському районі Головного управління Міндоходів у м. Києві залишити без задоволення.

Постанову Окружного адміністративного суду міста Києва від 11.02.2014 р. та ухвалу Київського апеляційного адміністративного суду від 26.06.2014 р. у справі №826/193/14 залишити без змін.

Ухвала набирає законної сили з моменту проголошення.

Заява про перегляд судового рішення в адміністративній справі Верховним Судом України може бути подана з підстав, в порядку та у строки, що встановлені [статтями 236-238 Кодексу адміністративного судочинства України](#).

Головуючий суддя (підпис) І.В. Приходько Судді: (підпис) І.О. Бухтіярова (підпис) М.І. Костенко